

EMBERKERESKEDELEM ELLENI HARC A HATÁRŐRSÉGNÉL EGY KONKRÉT BŰNCSELEKMÉNY BEMUTATÁSA ALAPJÁN

A Határőrség nyomozó hatósági hatásköre

A büntetőeljárás törvény 2006. július 1-jén hatályba lépett módosítása⁸³ alapján a Határőrség hatáskörébe utalt bűncselekmények köre kiegészült a visszaélés okirattal (Btk. 277. §), a fegyvercsempészet (Btk. 263/B. §), a bűnszervezetben való részvétel (Btk. 263/C. §), a személyi szabadság megsértése, (Btk. 175. §), és végül, de nem utolsósorban az emberkereskedelem (Btk. 175/B. §) bűncselekményekkel. E hatáskör bővülés kapcsán a Határőrség nyomozó szervei kezdettől fogva nagy energiát mozgósítanak annak érdekében, hogy az ilyen bűncselekményeket felderítsék, az elkövetőket elfogják és az igazságszolgáltatás kezére adják.

Az első határőr nyomozás emberkereskedelem gyanúja miatt

Az Orosházi Bűnügyi és Felderítő Szolgálat (szolgálat) volt az első ebben a harcban a Határőrség nyomozó szervei közül, amely a fenti hatáskörbővülést követően alig egy hónappal, pontosabban 2006. augusztus 5-én a román társszervektől kapott részinformációk alapján nyomozást rendelt el ismeretlen tettes ellen emberkereskedelem bűncselekménye gyanúja miatt. A román határőrizeti szervektől kapott információ alapján a szolgálat tudomására jutott, miszerint két magyar állampolgár Romániában bejelentést tett, hogy szemtanúi voltak, amikor P.I. magyar állampolgár szüleitől megvásárolta P.M.I. 20 év körüli román állampolgárságú hölgyet abból a célból, hogy Magyarországon, illetve Ausztriában prostitúcióra kényszerítse. A rendelkezésre álló információk alapján a szolgálatvezető nyomozást rendelt el a Btk. 175/A. §-ba ütköző, és aszerint minősülő ismeretlen tettes által elkövetett emberkereskedelem miatt.

A nyílt nyomozás első lépéseként a Romániában bejelentést tett magyar állampolgárok tanúként kerültek kihallgatásra, mely tanúkihallgatás megerősítette a megalapozott gyanú fennállását. A szolgálat felvette a kapcsolatot a Román Határrendőrség illetékeseivel és a tanúk által elmondott tényeket, miszerint a „vásárló személy” melyik napon és kivel lépett be-, illetve ki Románia területéről. A Román Határrendőrség határregisztrációjában történt ellenőrzésre azért volt

⁸³ A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosításáról szóló 2006. évi LI. törvény 17. § (2) bek.

szükség, mivel a feltételezett elkövető magyar állampolgár volt, és ebben az időszakban a Határőrség a saját határregisztrációs rendszerében a magyar állampolgárokat nem rögzítette. A román rendőrség adataiból sikerült megállapítani, hogy az akkor még csak egyszerű gyanú alapján vélelmezett elkövető 2006. augusztus 4-én lépett a Magyar Köztársaság területére P.M.I. sértett társaságában a szalontai-méhkeréki határátkelőn keresztül. A rendelkezésre álló adatok nyomán a szolgálat ellenőrzést hajtott végre a BM Adatfeldolgozó nyilvántartásaiban, melynek eredményeként a feltételezett elkövető személyazonossága ismertté vált. A nyomozás ezen stádiumában a szolgálat rendelkezésére állt egy olyan információ is, mely szerint a már ismertté vált elkövető a sértettet a közelgő Hungaroringen megrendezendő Forma-1-es Magyar Nagydíjra akarja vinni, hogy ott prostitúcióra kényszerítse, majd ezt követően Ausztriába szállítja hasonló tevékenységek folytatása céljából.

A nyomozás kezdeti szakaszában a legnagyobb nehézséget az jelentette, hogy a sértett tanú terhelő vallomást tegyen az őt megvásárló személyre (amennyiben a vásárlásról volt tudomása). Ehhez pedig először magát a sértettet kellett megtalálni. Ennek kapcsán a nyomozó szerv vezetője egy nyomozástaktikailag nem szokványos döntést hozott, indítványozta a felügyeletet ellátó ügyészségnek, hogy rendeljék el a Be. 73. §-a alapján P.M.I. sértett tanú körözését, annak megakadályozása céljából, hogy a sértettet Nyugat-Európába vigyék és prostituáltként eladják az emberkereskedelemmel foglalkozó bűnszervezetek hiénáinak.

Mivel az ügyészi körözés elrendelése, illetve annak a magyarországi rendszerekben történő megjelenése időt (egy-két napot) vett igénybe, a nyomozó szerv vezetője határkörözést rendelt el hetvenkét óra időtartamra az ügyészi körözés megjelenésének, illetve a holtidő kiküszöbölésének céljából. Az ezen ügy felderítésére kijelölt nyomozócsoport egyik tagja folyamatosan nézte a határregisztrációs rendszert annak érdekében, hogy a román állampolgárságú P.M.I. sértett államhatáron történő mozgásáról információt gyűjtsön. A csoport tagjai megkereséssel éltek az Europol irányába, mivel a szolgálat tudomására jutott egy olyan információ, hogy a sértettet már korábban Olaszországba eladták, ott prostitúcióra kényszerítették, azonban megszökött fogvatartóitól és az olasz hatóságok segítségével visszament Romániába. Az információ szerint az olasz hatóságok az ügyben nyomozást folytattak, és az elkövetőket elfogták. Mindezek mellett a szolgálat összegyűjtött minden információt a sértetről, illetve a vélt elkövetői körrel, amelyből egy háttéranyagot készített a nyomozás érintetteire vonatkozóan.

A nyílt nyomozás támogatására titkos nyomozás került elrendelésre a jogszabályok által biztosított operatív erők és eszközök alkalmazásával a gyanúsított, illetve társai felderítése érdekében, valamint tevékenységük, személyazonosságuk, egymáshoz kapcsolódó viszonyuk megállapítása céljából. E tevékenység révén sikerült több elkövetőt beazonosítani, rájuk a nyomozást

kiterjeszteni, így a titkos információgyűjtés mellett a büntetőeljárás törvény biztosította lehetőségek kapcsán titkos adatszerzés került elrendelésre. A titkos adatszerzés keretén belül bírói engedélyhez kötött titkosszolgálati eszközök alkalmazására került sor annak érdekében, hogy a gyanúsítottak bűnösségét megerősítő, illetve esetlegesen cáfoló bizonyítékok kerüljenek beszerzésre.

A bűncselekmény sajátosságából fakadóan a nyomozást folytatók tisztában voltak azzal, hogy a nyílt és titkos úton beszerzett bizonyítékok mellett szükséges és elengedhetetlen a sértett tanú megerősítő vallomása az ügy körülményeit illetően. Miután a nyílt és titkos nyomozás adta lehetőségek révén sikerült beazonosítani az elkövetői kört, illetve megállapítani a sértett tartózkodási helyét, a nyomozók előtt kezdtek kirajzolódni az ügy kontúrjai, azonban még néhány részlet hiányzott. Fontos és igen nagy odafigyelést igényelt a realizálás megtervezése, amely a sértett tanú előtalálásával, illetve a bűnözői körből való leplezett kivonásával kellett, hogy kezdődjön, majd a megfelelő módon előkészített tanúkihallgatást követően a gyanúsítottak egyidőben történő elfogásával folytatódjon.

Ahhoz, hogy a sértett tanú kihallgatása megfelelően záruljon és a tanú által tett vallomás felhasználható legyen a büntetőeljárás későbbi szakaszában, egy igen alapos és precíz háttéranyagot kellett készíteni a sértett tanúról, melyből ki lehetett szűrni azon információkat, amelyek a személyiségére, eddigi életére, körülményeire vonatkoztak.

Néhány érdekesség a sértett tanú háttéranyagából:

- nyolc éves korában édesanyja árvaházban helyezte el,
- tizenöt éves koráig semmilyen kapcsolatfelvétel nem történt a szüleivel,
- tizenöt éves korában édesanyja kivette az árvaházból és koldulásra kényszerítette,
- tizenhat éves korában arra kötelezték „szülei”, hogy édesanyja volt élettársával létesítsen szexuális kapcsolatot, ennek következményeként született egy szellemileg fogyatékos gyermeke, akit intézetben helyeztek el,
- tizennyolc éves korában édesanyja eladta egy emberkereskedelemmel foglalkozó hálózatnak, akik Olaszországba vitték és prostitúcióra kényszerítették, ott a hatóságokkal együttműködött az őt fogvatartók elfogása érdekében,
- miután Olaszországból visszatért Romániába tizenegy testvérével az utcán koldult,
- 2006. augusztusában, azaz a jelenlegi ügy kapcsán édesanyja ötvenezer forintért eladta P.I. magyar állampolgárnak, az ügy egyik gyanúsítottjának.

Mindezeknek a körülményeknek ellenére a sértett az eljárás teljes szakaszában az átlagnál jobban kötődött édesanyjához.

Miután a feltételek megteremtődtek és valamennyi információ a nyomozó szerv rendelkezésére állt a realizálás megkezdésére, a szolgálat munkatársai a Nemzetbiztonsági Szakszolgálattal közösen egy akciót szerveztek, amely során megállapításra került a sértett pontos tartózkodási helye. A határőr nyomozók igazoltatták az éppen „ügyféllel” tárgyaló sértettet, és egy priorálást színlelve az ott jelenlévők tudtára adták, hogy P.M.I. román állampolgár körözés alatt áll, ezért előállítják.

Az előállítást követően megkezdődött a tanú kihallgatása. Nyomozástaktikailag fontos körülmény volt, hogy a kihallgatáson, illetve az azt megelőző egy órában egy hasonló korúnak kinéző kolleganő társaságában legyen a tanú, aki a bizalmát meg tudja nyerni, illetve a későbbiekben átsegíti az ügy sajátosságából fakadó intim részleteken, melyek a kihallgatás során felmerülnek.

A kellőképpen minden szempontból előkészített kihallgatás meghozta a tőle várt eredményt, a sértett tanú vallomása tartalmazta azokat a terhelő momentumokat, melyek biztosították a büntetőeljárás későbbi sikerét, illetve megteremtették az alapot az elkövetők realizálására.

Miután a terhelő tanúvallomást sikerült rögzíteni, legfontosabb feladatnak tűnt a sértett tanú biztonságos helyen történő elrejtése. Ennek jelen pillanatban Magyarországon két módja van. Az egyik a tanúvédelmi szolgálat nyújtotta lehetőségek igénybe vétele indokolt esetben, illetve karitatív szervezetek által működtetett, úgynevezett schelter házakban történő elhelyezés. Mivel a tanúvédelmi programban való részvétel igen kemény törvényi feltételekhez kötött, így az utóbbit választotta a nyomozás irányítója.

Miután a tanú biztonságba helyezése megtörtént, az Orosházi Bűnügyi és Felderítő Szolgálat összehangolt akciót szervezett a Békéscsabán élő P.I. későbbi gyanúsított, illetve a Győr környékén tartózkodó Sz.M. szintén későbbi gyanúsított egyidőben történő elfogására a Győri Bűnügyi és Felderítő Szolgálat munkatársaival. Ennek azért volt jelentősége, hogy a két gyanúsított ne tudjon a hatóságok elől elrejtőzni, miután tudomást szerzett arról, hogy tettestársát elfogták.

A büntetőeljárás további sikerét nagyban befolyásolta, hogy a határőr nyomozók ugyanúgy, mint a sértett esetében a gyanúsítottokról is megfelelő háttéranyaggal rendelkeztek. Néhány momentum a gyanúsítottak háttéranyagából:

- P.I. magyar állampolgár többszörösen büntetett előéletű békéscsabai lakos összeütközésbe került a hatóságokkal 4 alkalommal a Btk. 316. § (1) (2) (4) bekezdésébe ütköző lopás bűncselekménye miatt, illetve a Btk. 244. § (1) c. pontja szerinti bűnpártolás vétsége miatt,
- a gyanúsított elfogását megelőző időszakban emberkereskedelemből, prostitúcióra való kényszerítésből, lányok futtatásából tartotta fenn magát, illetve egyéb jogellenes cselekményeket folytatott,
- Sz.M. magyar állampolgár többszörösen büntetett előéletű győri lakos,

- korábban büntetve volt 1 alkalommal csempészés és vámorgazdaság miatt, 1 alkalommal egyedi azonosítójel meghamisítása miatt, 4 alkalommal sikkasztás büntette miatt, egy alkalommal magánokirat-hamisítás miatt, 2 alkalommal közokirat-hamisítás miatt, 1 alkalommal becsületsértés miatt, 1 alkalommal embercsempészés miatt,
- a gyanúsított elfogását megelőző időszakban emberkereskedelemből, lányok futtatásából, embercsempészetből, jövedéki termékek csempészetéből, s egyéb jogellenes cselekményekből tartotta fenn magát.

A kellően előkészített és profi módon végrehajtott realizálás eredményeként mindkét gyanúsított elfogásra került, őrizetbe vételüket követően a bíróság előzetes letartóztatásba helyezte őket.

Az ilyen, és hasonló ügyek realizálása, illetve nyomozása során fontos néhány momentum szem előtt tartása és az átlagosnál nagyobb odafigyelés. A házkutatás során a gyanúsítottak telefonkészülékeit a lakásban és a gépjárművekben előtalált feljegyzéseket és egyéb tárgyi bizonyítási eszközöket (jelen esetben óvszer, tampon, stb.) lefoglalni, továbbá szemle keretében célszerű és elengedhetetlen a helyszínekről videó-, illetve fényképfelvételeket készíteni, különös tekintettel azokra, ahol az „áldozatot”, illetve sértettek fogva tartották.

Az ügy története és jogi minősítése

Az ügy minden részlete csak a nyomozás befejezésekor a sértett többszöri tanúkihallgatását követően, illetve a gyanúsítottak vallomásainak kiértékelése után állt össze. Ezen információkat összesítve megállapíthatóvá vált, hogy P.M.I. román állampolgárt édesanyja 2006. augusztus 4-én 50 000,- Ft-ért eladta P.I. magyar állampolgár gyanúsítottnak, aki miután kifizette a vételárat a sértett anyjának, házassági ajánlattal rávette a sértettet, hogy jöjjön vele Magyarországra, majd Ausztriába. A sértett, vagy „áldozat” elmondása szerint csak egy rövid ideig kellett volna prostituáltként dolgoznia Ausztriában egy bárban, később a gyanúsított elvette volna feleségül. Ebből is látszik, hogy a borzalmas körülmények között élő, iskolázatlan, naiv, fiatal lányok a célpontjai az emberkereskedőknek. Miután a gyanúsított elhozta Romániából a sértettet, 3 napig a tanyáján tartotta bezárva, ahol több alkalommal is szexuális kapcsolatot létesítettek egymással. Ezt követően elvitte Győr térségébe, ahol átadta Sz.M. gyanúsítottnak, aki anyagi ellenszolgáltatásért továbbadta a lányt Ausztriába egy bár tulajdonosának. Mivel a sértett akkor még nem uniós tagállam állampolgára, így az Ausztriában legálisan üzemelő magyar prostituáltakat foglalkoztató éjszakai bárban nem dolgozhatott, csak a bártulajdonos lakásán fogadhatott vendégeket. Ebben a lakásban voltak elszállásolva azok a magyar lányok is, akik munkaszerződéssel, mint táncoslányok dolgoztak a helyi rendőrkapitánysággal egy épületben lévő éjszakai bárban. A sértettet megérkezését követően meztelenül lefényképezték, feltételezhetően az

internetes hirdetés céljából. A fent említett bár honlapját mindenki megtekintheti a világhálón, a www.videorudi.at webcímen.

A sértett nem volt hajlandó együttműködni fogvatartóival, így az osztrák bártulajdonos telefonon értesítette Sz. M. gyanúsítottat, hogy vigye vissza a lányt, mert nem dolgozik. Sz.M. gyanúsított visszahozta a sértettet Magyarországra, majd Győr térségében egy tizenhét éves magyar prostituált lányt rakott mellé – aki önként dolgozott – abból a célból, hogy vegye rá a sértettet az üzletszerű kéjelgésre. Ez idő alatt Sz. M. gyanúsított magánál tartotta a sértett útlevelét, közben P.I. gyanúsított telefonon folyamatosan fenyegette a sértettet, hogy végezze az általuk meghatározott munkát.

A nyomozás befejezését követően az Orosházi Bűnügyi és Felderítő Szolgálat az előzetes letartóztatásban lévő gyanúsítottak ügyét vádemelési javaslattal adta át a Békés Megyei Főügyészség részére. Ezen nyomozati iratokból a Békés Megyei Főügyészség az alábbi tényállást állapította meg:

P.M.I. román állampolgár sértett 2006. július elején Romániában, Nagyszalontán a Kossuth téren ismerkedett meg F.Z. (az ügyben tanúként szereplő), valamint Sz.D.E. (az ügyben szintén tanúként szereplő) magyar állampolgárokkal, akik a sértett részére Magyarországon munkát próbáltak találni.

F.Z. 2006. július 31-én Békéscsabán a mezőberényi úton található autókereskedésben ismerkedett meg P.I. II. r. vádlottal, aki említette neki, hogy külföldi munkára keres férfiakat és nőket. F.Z. jelezte P.I. II. r. vádlottnak, hogy van egy romániai ismerőse, akinek munkát keresnek. Mivel P.I. úgy nyilatkozott, hogy ő tud segíteni, még ugyanazon a napon délután kiutaztak Nagyszalontára, ahol P.I. találkozott a sértett családjával.

P.I. vádlottól a sértett édesanyja és a nevelőapja előbb 150 000,- Ft-ot, majd 50 000,- Ft-ot kért, melyet a II. r. vádlott a sértett szüleinek meg is ajánlott, azért, hogy a sértettet munkavégzés céljából átadják részére. P.I. II. r. vádlott 2006. augusztus 4-én délelőtt Nagyszalontán ismét találkozott a sértett szüleinek, akiktől 50 000,- Ft-ért munkavégzés céljából megvásárolta P.M.I. sértettet. A II. r. vádlott ugyanazon a napon délelőtt a sértettet Magyarországra hozta és a Békéscsaba, ... szám alatt található tanyájára vitte. A II. r. vádlott a sértettet kettő napig a tanyáján tartotta, és vele – beleegyezésével – szexuális kapcsolatot létesített.

P.I. II. r. vádlott 2006. augusztus 6-án P.M.I. sértettet a gépkocsiján Győrbe vitte, ahol átadta a bűntársának, Sz.M. I. r. vádlottnak, abból a célból, hogy a részükre munkát végezzen, illetve prostitúciós tevékenységet folytasson, amelynek bevételéből mindketten részesülni kívántak.

Sz.M. I. r. vádlott a sértettet P.I. II. r. vádlottól átvette, és közölte az I. r. vádlottal, hogy P.M.I.-t a szüleitől, Romániában 50 000,- Ft-ért vásárolta meg. Az I. r. vádlott a sértettet Rábapatoná, ... utca, ... szám alatt található bérelt házában elszállásolta, és előbb 2006. augusztus 7-én, majd augusztus 8-án Ausztriába Purbach-ba vitte, ahol augusztus 8-án jövőbeni ellenszolgáltatás fejében átadta egy

osztrák állampolgárnak abból a célból, hogy a sértett nála, az SKY bár nevű szórakozó helyén dolgozzon, amelynek keretében elsődlegesen pornográf tartalmú fotózásokon kellett volna részt vennie.

Miután a sértett nem volt hajlandó a szexuális aktust is nyíltan ábrázoló felvételeken részt venni, ezért őt Sz.M. I. r. vádlott 2006. augusztus 9-én Magyarország területére visszahozta és előbb a rábapatonai tartózkodási helyén, majd pedig a győrújbaráti, ... panzióban helyezte el abból a célból, hogy prostituáltként munkát végezzen neki. Sz. M. I. r. vádlott - aki a sértett útlevelét magánál tartotta – telefonon folyamatosan kapcsolatot tartott P.I. II. r. vádlottal, amelynek során a II. r. vádlott többször érdeklődött, hogy a sértett keresett-e már pénzt nekik a prostitúciós tevékenységgel. A II. r. vádlott telefonon keresztül bántalmazással fenyegette meg a sértettet, amennyiben nem engedelmeskedik és nem dolgozza le a ráfordított költségeiket.

Sz.M. I. r. vádlott 2006. augusztus 18-ig – haszonszerzés céljából – különböző személyek számára megkísérelte P.M.I. sértettet közösülésre, fajtalanásra megszerezni, illetve őt ezen szolgáltatások nyújtására rábírní. Ennek érdekében hirdetést adott fel a TV 2 teletextes oldalán, illetve több találkozót is egyeztetett, azok egyikére – a győri TESCO áruház benzinkútjához – P.M.I. sértettet a gépkocsiján elvitte, azonban a szexuális szolgáltatás nyújtására végül egy esetben sem került sor, mivel – a 2006. augusztus 6-án kibocsátott körözés alapján – 2006. augusztus 18-án az Orosházi Bűnügyi és Felderítő Szolgálat tagjai P.M.I. sértettet Győrújbaráton felkutatták, majd pedig 2006. augusztus 22-én a II. r. vádlottat, míg augusztus 23-án a II. r. vádlottat őrizetbe vették.

A fenti tényállás alapján a főügyészség az elsőrendű vádlottat vádolta egyrendbeli Btk. 165/B. § (1) bekezdésbe ütköző és a (2) bekezdés c) és d) pontja szerint minősülő munkavégzés, fajtalanosság és közösülés céljából elkövetett emberkereskedelem büntetével, valamint a Btk. 207. § (1) bekezdésébe ütköző és ugyanazon törvényhely szerint minősülő kerítés büntetének a Btk. 16. § szerinti kísérletével.

A II. r. vádlottat vádolta egyrendbeli a Btk. 175/B. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c) és d) pontja szerint minősülő munkavégzés fajtalanosság és közösülés céljából elkövetett emberkereskedelem büntetével.

A nyomozás során a vád tárgyát képező tényállásban az alábbi bizonyítékok kerültek figyelembe vételre: okirati bizonyítékok, nyomozás iratai, sértett tanúvallomása, felismerésre bemutatásról készült jegyzőkönyv, a titkos adatszerzésről készült jelentések, a híváslisták adatai, a házkutatási és lefoglalási jegyzőkönyvek, bíróságnak átadott bűnjelek, a szemlérlől készült jegyzőkönyvek, a terheltnek a főügyészség előtt tett beismerő vallomása, a II. r. vádlottal történt szembesítésről készült jegyzőkönyvek, F.Z. és D.E. tanúvallomásai, határregisztrációs rendszerben történt ellenőrzés.

Az ügyben jelen dátum szerint elsőfokú ítélet született, mely alapján a bíróság az I. r. vádlottat 2 év letöltendő börtönbüntetésre ítélte és a közügyek gyakorlásától 2 évre eltiltotta.

A II. r. vádlottat a bíróság 1 év 6 hónap letöltendő börtönbüntetésre ítélte és 2 évre a közügyek gyakorlásától eltiltotta. Az ítélet jelenleg nem jogerős.

Következtetés

Mindezek alapján megállapíthatjuk, hogy az ügy sikeres realizálása, illetve a későbbiek során a büntetőeljárás sikeres befejezése, a bizonyítékok hatékonysága a nyílt és titkos erők, eszközök komplex módon történő alkalmazásának köszönhető. Mindez ahhoz vezetett, hogy a Határőrség hatáskör bővülését követő egy hónappal az Orosházi Bűnügyi és Felderítő Szolgálat felderített és megszakított egy folyamatban lévő emberkereskedelemmel kapcsolatos tevékenységet. Az is tény, hogy a határőr nyomozók óriási tapasztalattal rendelkeznek a nemzetközi bűnszervezetek által elkövetett embercsempészes ügyekben, így ez a tapasztalatot nagymértékben hozzásegítette őket e konkrét ügy felderítéséhez is.

